

Tafels, stoelen en lampen van afval, designer Ruben van Megen uit Maasbree maakt het allemaal: ‘Mensen snappen vaak niet wat ik aan het doen ben’

Ruben van Megen. — © Bart Hölscher

Maasbree -

Vijf jaar lang volgde filmmaker Bart Hölscher uit Baarlo met zijn camera de succesvolle Maasbree designer Ruben van Megen en diens team. De documentaire ‘Een echte Van Megen’ gaat maandag in Eindhoven in première tijdens de Dutch Design Week.

Nee, hij wil geen Ikea-meubels maken, zegt Ruben van Megen ergens halverwege de film. Standaard tafels of kasten produceren omdat die goed verkopen, dat ziet de ontwerper uit Maasbree niet zitten. Kiezen voor de andere – lees: lastige – weg kost wel veel kruim, legt hij uit. „Je moet er echt voor knokken en mensen overtuigen. Het is gewoon moeilijk.”

70 procent van wat hij bedenkt en ontwikkelt, komt nooit in productie, vertelt hij voor de camera. Omdat het te duur is en hooguit de belangstelling van een collecteur zou opwekken. Daar kun je niet je boterham mee verdienen, aldus de designer uit Maasbree. Dus moet het van die andere 30 procent komen.

„Mijn valkuil is dat ik Ruben te weinig ruimte geef en Rubens valkuil is dat hij dingen wil doen die helemaal geen barst opleveren.” *Jeske Vriendin*

In de documentaire ‘Een echte Van Megen’ brengt filmmaker Bart Hölscher uit Baarlo de worsteling van de kunstenaar mooi in beeld. Moet je iets buitengewoons ontwerpen – autonome kunst, noemt Van Megen het zelf – en dat met hart en ziel doen, zelfs als je weet dat het (bijna) niet te verkopen is? Van Megen doet het soms toch, misschien wel tegen beter weten in. En als het uit de hand dreigt te lopen, dan is er altijd nog zijn vriendin Jeske die hem tot de orde roept. „Mijn valkuil is dat ik Ruben te weinig ruimte geef en Rubens valkuil is dat hij dingen wil doen die helemaal geen barst opleveren. Soms moeten we even samen gaan zitten, ja”, zegt ze.

Ruben van Megen (40), zoon van een architect en kunstenaar, woont met zijn partner en hun drie kinderen in een negentiende-eeuwse boerderij in Maasbree. In het gebouw dat de twee zelf hebben gerestaureerd is ook zijn atelier gevestigd. Van Megen is twaalf jaar geleden afgestudeerd aan de Design Academy in Eindhoven en heeft zich daarna in snel tempo ontwikkeld tot een succesvolle designer, die unieke tafels, stoelen, lampen en zelfs complete interieurs ontwerpt.

Scene uit de film ‘Een echte Van Megen’. — © Bart Hölscher

Peperduur

Met een eettafel van brons en een blad gemaakt uit Perzisch tapijt, verzegeld met een laag epoxy, weet hij zeven jaar geleden internationaal door te breken. De tafel is onderdeel van Van Megens collectie Café 6116, die is geïnspireerd op hergebruik van materialen en dierbare herinneringen van voormalige eigenaren. Het peperdure meubelstuk – prijskaartje: 10.000 euro – levert hem maar liefst drie prestigieuze, internationale designprijzen op.

Afvalmaterialen een nieuw leven geven, Van Megen is er vrijwel dagelijks mee bezig. Zo is zijn collectie *The Cord Connection* helemaal opgebouwd uit polypropyleen touwtjes. Die touwtjes worden door paardenhouders gebruikt om hooi en stro bij elkaar te binden en worden daarna

weggegooid. De ontwerper becijferde ooit dat alle Nederlandse paardenhouders jaarlijks zo veel van die touwtjes gebruiken dat je er zeven keer de aardbol mee kunt omspannen.

De kunstenaar runt samen met zijn partner Atelier Ruben van Megen. Hij bedenkt en ontwerpt objecten en maakt ze soms ook zelf. Zij zorgt voor de andere zaken die nodig zijn om het bedrijf succesvol te houden, zoals verkoop, marketing en presentaties op internationale beurzen. Werk van het Noord-Limburgse atelier was onder meer te zien tijdens de Salone del Mobile in Milaan, New York Design Week (NYCxDDesign), het London Design Festival en de Dutch Design Week. Ook zijn 'echte Van Megens' opgenomen in de collecties van verschillende internationale galeries en tentoongesteld in verschillende musea.

Ruben van Megen en zijn vriendin Jeske. — © Bart Hölscher

Fascinatie

Bart Hölscher uit Baarlo heeft de film over Van Megen gemaakt, omdat hij naar eigen zeggen gefascineerd is door creatie. „Alles wat je gebruikt in het dagelijks leven moet bedacht worden en ontworpen. Van een fles voor afwasmiddel tot een bankstel, van een droogparasol tot een keukenmachine. Ruben is zo'n bedenker, ontwerper en maker. Zijn open geest, zijn drang om te creëren wilde ik graag vangen in een film. Ik wil ermee laten zien dat creativiteit en creatieve geesten onontbeerlijk, misschien zelfs van levensbelang zijn. Zonder deze geesten kan niets bestaan.”

Het project duurde maar liefst vijf jaar, niet alleen omdat de wereld opeens grotendeels op slot ging vanwege de corona-pandemie. Hölscher: „Ik wilde het volledig proces van creatie laten zien, in dit geval een tafel van zand die uiteindelijk een buitendouche oplevert; de wonderlijke weg, de lol, de strijd en voorspoed en tegenslag die uiteindelijk leiden tot iets en waarvan de gebruiker plezier heeft, maar verder geen enkel besef heeft aan wat daaraan vooraf is gegaan. Ja, dat duurde uiteindelijk vijf jaar voordat er iets concreets uit voortkwam.”

Begrip

Ruben van Megen is heel content met het eindresultaat, vertelt hij. „We hebben lang moeten nadenken of we zouden meewerken aan deze productie. Als een cameraploeg je zo dicht op de huid zit, ben je super kwetsbaar. Het proces van ontwerpen en ondernemen gaat met ups en downs. En voor mij is het verbinden van mijn ontwerpen aan commercie een enorme zoektocht. Of de film dat op een sympathieke manier in beeld zou brengen, wist ik aan het begin van het proces echt niet.”

„We hebben lang moeten nadenken of we zouden meewerken aan deze productie. Als een cameraploeg je zo dicht op de huid zit, ben je super kwetsbaar.”

Ruben van Megen
Designer

Hij hoopt dat de film bijdraagt aan meer begrip en waardering voor ontwerpen en ontwerpers. „Mensen om ons heen, en dat is denk ik universeel voor onze branche, snappen vaak niet wat ik aan het doen ben. Het is ongrijpbaar, misschien zelfs wel wat zweverig. Deze film brengt in beeld wat de relevantie is van creatie. Voor mij is vrij werken het startpunt voor allerlei producten, interieurs en meubels.”

De film 'Een echte Van Megen' gaat aanstaande maandag in première tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven. Na afloop is er een panelgesprek met regisseur Hölscher, ontwerper Van Megen en diens partner. Aanvang 16.30 uur. Locatie: Natlab op Strijp-S. Voor meer info zie www.ddw.nl. De film is op 27 en 28 oktober ook te zien in DOK6 in Panningen. Ook daar zijn de maker en designer aanwezig voor vragen. Aanvang: 19.00 uur.